Lietas arhīva Nr. KA05-0001-17/6
ECLI:LV:VAT:2017:1023.11822000209.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valmierā 2017. gada 23. oktobrī

Vidzemes apgabaltiesa:
tiesas sēdes priekšsēdētāja E.Driba,
tiesnese G.G.Kukaine un tiesnesis M.Lapiņš,
piedaloties prokuroram A.Silavam,
aizstāvjiem G.Sīmanim, S.Vārpiņam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. D/, personas kods /personas kods/, /pers. E/, personas kods /personas kods/, /pers. F/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 190.panta ceturtās daļas sakarā ar apsūdzēto /pers. D/, /pers. E/, un /pers. F/ iesniegtajām apelācijas sūdzībām par Alūksnes rajona tiesas 2010.gada 5.oktobra spriedumu.

Noklausījusies tiesneses E.Dribas ziņojumu un pārbaudījusi pierādījumus krimināllietā, Vidzemes apgabaltiesa
konstatēja:

Ar Alūksnes rajona tiesas 2010. gada 5. oktobra spriedumu /pers. D/, /pers. E/, /pers. G/ un /pers. F/ notiesāti par to, ka viņi organizētā grupā izdarīja kontrabandu, un proti:

Pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laika periodā līdz 2009. gada maijam, nolūkā ievest Latvijas Republikas muitas teritorijā muitošanai pakļautās preces (tabakas izstrādājumus) un izvairīties no likumā paredzēto nodokļu samaksas par šo preču importu, /pers. D/ izveidoja organizētu noziedzīgu grupu, kuras sastāvā iekļāvās /pers. G/, /pers. F/, /pers. E/ un vēl vismaz viena nenoskaidrota persona. Saskaņā ar iepriekšējo lomu sadali organizētajā noziedzīgajā grupā, /pers. D/ vadīja izveidoto noziedzīgo grupu un kopā ar nenoskaidrotu personu nodarbojās ar tabakas izstrādājumu pārvietošanu pāri Latvijas Republikas muitas robežai no Krievijas Federācijas teritorijas. /pers. G/ iegādājās tabakas izstrādājumus Krievijas Federācijā un nodeva tos /pers. D/ nelikumīgai pārvietošanai pāri Latvijas Republikas muitas robežai. /pers. E/ nodrošināja noziedzīgo grupu ar noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas rīkiem un līdzekļiem, tādējādi nodrošinot noziedzīga nodarījuma izdarīšanas netraucētu procesu. /pers. F/ nodarbojās ar tabakas izstrādājumu pārvietošanu pāri Latvijas Republikas muitas robežai, kā arī noziedzīgu darbību pēdu slēpšanā Latvijas Republikas valsts robežas tuvumā. Organizētā grupa uzturēja sakarus telefoniski, izmantojot mobilos tālruņus, kā arī tabakas izstrādājumu pārvietošanas brīdī /pers. D/, /pers. E/ un izmeklēšanas laikā nenoskaidrota persona sazinājušies ar rāciju palīdzību. Tika nolemts tabakas izstrādājumu pārvietošanai izmantot trošu ceļu, kuru bija paredzēts ierīkot virs Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas valsts robežas līnijas starp augošiem kokiem Latvijas un Krievijas teritorijā. Lai izvairītos no tabakas izstrādājumu samirkšanas, bija paredzēts tos iesaiņot atkritumus maisos.

Tā, 2009. gada 8. jūnijā plkst. 06.23 /pers. D/, izmantojot mobilo telefonu Nr. /numurs 1/, piezvanīja /pers. G/ uz viņa mobilo telefonu Nr. /numurs 2/ un šifrētā veidā paziņoja /pers. G/, ka viņam Krievijas teritorijā jānodod tam 60 cigarešu kastes. Rīkojoties pēc /pers. D/ norādījumiem, 2009. gadā laika periodā no 8. līdz 12. jūnijam, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā /pers. G/, atrodoties Krievijas Federācijas teritorijā, iegādājās 40 000 gab. cigarešu "More", 100 000 gab. cigarešu "Maksim", 110 000 gab. cigarešu "Optima", 210 000 gab. cigarešu "Bond", 10 000 gab. cigarešu "Chesterfield", 100 000 gab. cigarešu "Winston", 30 000 gab. cigarešu "L&M", pavisam kopā 600 000 gab. cigarešu, kuras nodeva /pers. D/ Krievijas Federācijas teritorijā.

2009. gada 9. jūnijā plkst. 18.30 /pers. G/, izmantojot mobilo telefonu /numurs 2/, piezvanīja /pers. D/ uz viņa mobilo telefonu Nr. /numurs 1/. Telefona sarunas gaitā /pers. D/ paziņoja, ka atrodas Krievijas Federācijas teritorijā un nelikumīga cigarešu pārvietošana pāri Latvijas Republikas muitas robežai notiks 2009. gada 12. jūnija vakarā.

2009. gada 9. jūnijā plkst. 19.05 /pers. D/, izmantojot mobilo telefonu Nr. /numurs 1/, piezvanīja /pers. F/ uz viņa mobilo telefonu Nr. /numurs 3/un šifrētā veidā paziņoja viņam par paredzēto nelikumīgu cigarešu pārvietošanu pāri Latvijas Republikas muitas robežai 2009. gada 12. vai 13. jūnijā.

2009. gada 12. jūnijā plkst. 09.55 /pers. D/, izmantojot mobilo telefonu Nr. /numurs 1/, piezvanīja /pers. E/ uz viņas mobilo telefonu Nr. /numurs 4/ un šifrētā veidā deva viņai norādījumus iegādāties 50 atkritumu maisus tabakas izstrādājumu iesaiņošanai, un nodot šos maisus /pers. G/.

2009. gada 12. jūnijā plkst. 09.57 /pers. D/, izmantojot mobilo telefonu Nr. /numurs 1/, piezvanīja /pers. G/ uz viņa mobilo telefonu Nr. /numurs 2/un deva viņam norādījumus paņemt no /pers. E/ atkritumu maisus un atvest tos viņam (/pers. D/) uz Krieviju.

2009. gada 12. jūnijā plkst. 18.43 /pers. G/, izmantojot mobilo telefonu Nr. /numurs 2/, piezvanīja /pers. D/ uz viņa mobilo telefonu Nr. /numurs 1/ un paziņoja, ka saņēmis atkritumu maisus no /pers. E/, kurus aizvedīs /pers. D/ 2009. gada 13. jūnijā.

2009. gada 13. jūnijā plkst. 23.13 /pers. D/, izmantojot mobilo telefonu Nr. /numurs 1/, piezvanīja /pers. G/ uz viņa mobilo telefonu Nr. /numurs 2/ un šifrētā veidā paziņoja viņam par paredzēto nelikumīgu cigarešu pārvietošanu pāri Latvijas Republikas muitas robežai naktī uz 2009. gada 14. jūniju.

2009. gadā laikā no 12. līdz 13. jūnijam Krievijas Federācijas teritorijā pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrota persona iepakoja iegādātos tabakas izstrādājumus atkritumu maisos, lai novērstu to samirkšanu. Pēc tam 2009. gada naktī no 13. uz 14. jūniju, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laika periodā, šī persona, atrodoties Krievijas Federācijas teritorijā, ieradās Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas valsts robežas iecirknī starp orientieriem A 7 un A 8. Vienlaicīgi šajā pašā Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas valsts robežas iecirknī ieradās arī /pers. D/, atrodoties Latvijas Republikas teritorijā Alūksnes novadā, Pededzes pagastā, netālu no Stuborovas ciema. Rīkojoties saskaņoti, uzturot sakarus ar rāciju palīdzību, /pers. D/ un pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrota persona nostiepa trosi pāri Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas valsts robežai. Pēc tam pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrota persona pēc kārtas ar troses palīdzību nodeva /pers. D/ kastes ar cigaretēm, kuras bija iepakotas polietilēna atkritumu maisos un pārsietas ar auklu, pie kuras bija piestiprināts riteņītis. Savukārt, /pers. D/ noņēma no troses ceļa šīs kastes. Tādā veidā

/pers. D/ kopā ar pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrotu personu pārvietoja pāri Latvijas Republikas muitas robežai, apejot muitas kontroli, preces ar kopējo muitas vērtību 8435,66 Ls (12002,86 EUR):

- 40 000 gab. cigaretes "More" (muitas vērtība 8,80 Ls(12,52 EUR)/1000 gab.);
- 100 000 gab. cigaretes "Maksim" (muitas vērtība 8,80 Ls (12,52 EUR)/1000 gab.);
- 110 000 gab. cigaretes "Optima" (muitas vērtība 8,80 Ls(12,52 EUR)/1000 gab.);
- 210 000 gab. cigaretes "Bond" (muitas vērtība 14,80 Ls(21,06 EUR)/1000 gab.);
- 10 000 gab. cigaretes "Chesterfield" (muitas vērtība 22,20 Ls(31,59 EUR)/1000 gab.);
- 100 000 gab. cigaretes "Winston" (muitas vērtība 22,20 Ls(31,59 EUR)/1000 gab.);
- 30 000 gab. cigaretes "L&M" (muitas vērtība 22,20 Ls(31,59 EUR)/1000 gab.);

pavisam kopā 600 000 gab. cigaretes ar Krievijas Federācijas akcīzes markām (Kombinētās nomenklatūras kods EC 2402 20 90) ar kopējo muitas vērtību 8416 Ls, kā arī 31,2 kg lietotu drēbju (Kombinētās nomenklatūras kods EC 6309 00 00 (muitas vērtība 0,63 Ls/kg) ar kopējo muitas vērtību 19,66 Ls (27,97 EUR).

Pēc tam, kad visas kastes tika pārvietotas pāri Latvijas Republikas muitas robežai, 2009. gada 14. jūnijā plkst. 02.12 /pers. D/, izmantojot mobilo telefonu Nr. /numurs 1/, piezvanīja /pers. F/ uz mobilo telefonu Nr. /numurs 3/ un paziņoja, ka /pers. E/ atrodas cigarešu nelikumīgas pārvietošanas pāri Latvijas Republikas muitas robežai vietā, un deva viņam norādījumu ierasties uz kontrabandas izdarīšanas vietu, lai ar traktoru pārbrauktu automašīnas un cilvēku pēdas tiešā Latvijas Republikas valsts robežas tuvumā, tādā veidā noslēpjot noziedzīga nodarījuma pēdas. Pēc tam /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ kopīgi aiznesa cigarešu kastes prom no Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas valsts robežas un daļēji iekrāva tās /pers. D/ lietošanā esošajā automašīnā "/TL marka/", valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/. Plkst. 03.20 Alūksnes novadā, Pededzes pagastā starp orientieriem A7 un A8, 65 m attālumā no Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas valsts robežas, /pers. D/ tika aizturēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanas vietā kopā ar automašīnu "/TL marka/", valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, kurā bija iekrautas cigaretes, kas tika nelikumīgi pārvietotas pāri Latvijas Republikas muitas robežai. /pers. E/, /pers. F/ un pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrotai personai izdevās no notikuma vietas aizbēgt.

Tādējādi kontrabandas rezultātā Latvijas Republikas valsts budžetā netika samaksāti nodokļi 42 508,14 Ls (60 483,65 EUR), tas ir, lielā apmērā: muitas nodoklis – 4848,66 Ls (6899,02 EUR) apmērā, akcīzes nodoklis – 28 818 Ls (41 004,32 EUR) apmērā un pievienotās vērtības nodoklis (PVN) – 8841,19 Ls (12 579,88 EUR) apmērā.

Šāda apsūdzēto /pers. D/, /pers. E/, /pers. G/ un /pers. F/ rīcība pirmās instances tiesas spriedumā kvalificēta kā Krimināllikuma 190. panta ceturtajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums, par kura izdarīšanu:

/pers. D/ sodīts ar brīvības atņemšanu uz deviņiem gadiem un sešiem mēnešiem, konfiscējot mantu, ar policijas kontroli uz diviem gadiem;

/pers. E/ sodīta ar brīvības atņemšanu uz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu, ar policijas kontroli uz diviem gadiem;

/pers. G/ sodīts ar brīvības atņemšanu uz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu, ar policijas kontroli uz diviem gadiem;

/pers. F/ sodīts ar brīvības atņemšanu uz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu, ar policijas kontroli uz diviem gadiem.

Ar spriedumu solidāri no /pers. D/, /pers. E/, /pers. G/ un /pers. F/ valsts labā piedzīti 60483,65 EUR (42508,15 Ls).

Par šādu pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzības iesnieguši visi apsūdzētie, apstrīdot savu notiesāšanu pēc būtības.

Apsūdzētais/pers. D/ iesniegtajā sūdzībā norādījis, ka lietā nav iegūti pierādījumi faktam, ka līdz 2009. gada maija mēnesim vai vēlāk viņš būtu organizējis grupu noziedzīgo darbību veikšanai. Apsūdzībā esot runa tikai par viena noziedzīga nodarījuma izdarīšanu un nav pierādījumu, ka agrāk apsūdzībā norādītās personas būtu kopīgi izdarījušas citus noziedzīgus nodarījumus. Turklāt liecinieks /pers. M/ pirmās instances tiesā norādījis, ka sākotnēji operatīvās izstrādes lieta bijusi nevis par konkrēto personu izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, bet gan par amatpersonu kukuļņemšanu robežkontroles punktā, kur viņa saistība neesot apstiprinājusies. Kā uzsvēris apsūdzētais, tad no lietā iegūtiem pierādījumiem neizriet sprieduma aprakstošajā daļā norādītais fakts, ka viņa, /pers. E/, /pers. F/ un /pers. G/ starpā būtu notikusi vienošanās par pienākumu sadali noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, nav pierādīta ciešā, pastāvīgā saikne organizētas grupas dalībnieku vidū, kur pastāvētu arī stingri noteikta noziedzīgu darbību rezultātā iegūtā sadales principi vai noteikumi. Faktiski notiesāts esot par to, ka viņš, nezinot pārējiem grupas dalībniekiem, ir palūdzis /pers. G/ nopirkt cigaretes, tad palūdzis /pers. F/ un /pers. E/ palīdzēt tās pārnest pāri robežai. Taču neviens no lietā iegūtiem pierādījumiem neapstiprina faktu par saskaņotu, iepriekš izplānotu darbību izdarīšanu, kur katrs grupas dalībnieks jau pirms noziedzīga nodarījuma izdarīšanas zina savu lomu, pienākumus konkrētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā. Līdz ar to tiesai nebija pamats atzīt, ka noziedzīgo nodarījumu ir izdarījusi organizēta grupa.

Vēl iesniegtajā sūdzībā apsūdzētais norādījis, ka pirmās instances tiesa nepamatoti atzinusi, ka viņa vaina pierādīta ar liecinieku /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/ liecībās norādītajiem faktiem, jo neviens no lieciniekiem nav varējis sniegt liecības par tām Krimināllikuma 190.panta ceturtajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva objektīvās puses raksturojošām darbībām, kas viņam inkriminētas.

Apsūdzētais nenoliedzot faktu, ka 2009. gada naktī no 13. uz 14. jūniju ir ticis aizturēts tiešā Krievijas – Latvijas robežas tuvumā, sēžot pie stūres savā automašīnā, kurā bija ievietoti maisi ar cigarešu kastēm, tomēr uzskata, ka šīs konstatētās darbības neveido Krimināllikuma 190.panta ceturtajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu, jo lietā neesot iegūti pierādījumi, ka tieši viņš šīs automašīnā daļēji iekrautās ar akcīzes nodokli apliekamās preces būtu ievedis Latvijas Republikas muitas teritorijā. Lietā neesot iegūti pierādījumi, kas norādītu uz viņa līdzdalību inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, jo notikuma vietā nav izņemtas viņa apavu vai bioloģiskas izcelsmes pēdas, kas liecinātu par viņa darbībām tieši Latvijas Republikas muitas teritorijā. Tāpat neesot iegūti pierādījumi par viņa saistību ar izņemtajiem priekšmetiem. Līdz ar ko, apsūdzētā ieskatā, nevar runāt par Krimināllikuma 190. panta ceturtajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva esamību viņa darbībās.

Vēl iesniegtajā apelācijas sūdzībā /pers. D/ norādījis, ka tiesa, taisot notiesājošu spriedumu, izšķirošu nozīmi piešķīrusi un tendenciozi vērtējusi ziņas, kas iegūtas telefonsarunu noklausīšanās laikā, taču tās nepierāda noziedzīgo darbību esamību viņa rīcībā. Apsūdzētais nenoliedz, ka regulāri sazinājies ar savu sievu /pers. E/, apspriežot ikdienišķus jautājumus, tajā skaitā atkritumu maisu iegādi. Taču lietā nav iegūti pierādījumi, ka šie maisi bijuši nepieciešami un tikuši izmantoti kontrabandas preču iepakošanai. Tāpat nenoliedz, ka sazinājies ar /pers. G/ un /pers. F/, tomēr veiktie telefonsarunu ieraksti nenorāda uz noziedzīgas grupas esamību, noziedzīgu darbību gatavošanu vai nelikumīgu preču pārvietošanu pāri Krievijas- Latvijas robežai.

Turklāt, lai gan pirmās instances tiesa notiesājošu spriedumu balstījusi uz /pers. G/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtajām liecībām, tiesa nav pienācīgi novērtējusi sniegto liecību pretrunīgumu, un tieši, ka pirmstiesas kriminālprocesā /pers. G/ liecībās norādītie fakti par vairākkārtēju cigarešu pārvietošanu pāri Latvijas- Krievijas robežai nav guvuši apstiprinājumu ar citiem pierādījumiem lietā. Lai gan /pers. G/ savās sākotnējās liecībās norādījis, ka zina par viņa (/pers. D/) noziedzīgajām darbībām, tomēr viņš nav norādījis uz avotu, no kura šādas ziņas ieguvis. Apsūdzētā ieskatā šādas liecības nav izmantojamas kā pierādījums lietā, jo tajās sniegtās ziņas par faktiem neesot iespējams pārbaudīt likumā noteiktā kārtībā. Turklāt lietā neesot pierādīts, ka /pers. G/ 2009.gada jūnija mēnesī viņam (/pers. D/) pārdotās cigaretes būtu tās pašas, kuras tika atrastas un izņemtas notikuma vietā 2009. gada 14. jūnijā.

Tā kā lietā nav iegūti pierādījumi viņa vainīgumam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā, lietā iegūtie telefonsarunu ieraksti neatbilst

Krimināļprocesa likuma 127.panta prasībām, tad apsūdzētais lūdzis apelācijas instances tiesu atcelt Alūksnes rajona tiesas 2010.gada 5.oktobra spriedumu un viņu inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā atzīt par nevainīgu un attaisnot (lietas 3.sējums, 197.-200.lapa).

Iesniegtajā apelācijas sūdzībā apsūdzētā /pers. E/ norādījusi, ka uzskata pirmās instances tiesas spriedumu par nelikumīgu un nepamatotu, jo nav piedalījusies konkrētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Pretēji tiesas secinātajam, /pers. E/ uzskata, ka lietā nav iegūti pierādījumi, ka viņa būtu atradusies notikuma vietā, būtu zinājusi par noziedzīgo darbību veikšanu, bijusi noziedzīgas grupas sastāvā. Kā norādījusi apsūdzētā, tad neviens no pirmās instances tiesā nopratinātajiem lieciniekiem -/pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/ un /pers. R/, neliecina par viņas veiktajām noziedzīgajām darbībām, neviens no lieciniekiem nepiemin viņas uzvārdu. Lietā esot pierādīts tikai tas fakts, ka viņa 2009.gadā pēc vīra /pers. D/ vairākkārtējiem lūgumiem nopirkusi 50 atkritumu maisus, kurus ar /pers. G/ starpniecību nogādājusi vīram uz Krievijas Federāciju. Apsūdzētā norāda, ka šo šādu darbību veikšanu nekad nav noliegusi, taču konkrētās darbības neliecina par viņas nodomu nodrošināt /pers. D/ ar rīkiem un līdzekļiem kontrabandas preču pārvietošanai, kā tas norādīts apstrīdētajā spriedumā. Atkritumu maisus vīram pirkusi tikai tāpēc, ka tas bijis nepieciešams viņa Krievijas Federācijā esošā veikala normālas darbības nodrošināšanai. Tas, ka konkrētie atkritumu maisi tikuši izmantoti cigarešu kontrabandai, ir tikai tiesas pieņēmums, kas nav balstīts uz objektīviem pierādījumiem. Apstākļos, kad lietā nav pierādīta viņas iegādāto atkritumu maisu identitāte ar notikuma vietā izņemtajiem, nav iegūti pierādījumi par viņas atrašanos notikuma vietā 2009.gada naktī no 13.uz 14.jūniju, tad apsūdzētā lūgusi apelācijas instances tiesu atcelt Alūksnes rajona tiesas 2010.gada 5.oktobra spriedumu un viņu celtajā apsūdzībā atzīt par nevainīgu un attaisnot (lietas 3.sējums, 193.-195.lapa).

Apsūdzētais/pers. F/ iesniegtajā apelācijas sūdzībā apstrīdējis spriedumu pēc būtības, jo uzskata, ka lietā nav iegūti pierādījumi viņa vainīgumam Krimināllikuma 190.panta ceturtajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Tiesa nepamatoti konstatējusi, ka viņš iekļāvies /pers. D/ līdz 2009. gada maijam izveidotajā noziedzīgajā grupā, kurā saskaņā ar iepriekšēju lomu sadali esot nodarbojies ar tabakas izstrādājumu pārvietošanu pāri Latvijas Republikas muitas robežai, kā arī slēpis noziedzīgo darbību pēdas Latvijas Republikas valsts robežas tuvumā. Kā uzskata apsūdzētais, tad neviens no notiesājoša sprieduma pamatā liktajiem pierādījumiem, neapstiprina viņa vainu kontrabandas izdarīšanā. Liecinieki- /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/ un /pers. R/ neliecina par kontrabandas faktu- preču pārvietošanu pāri Krievijas- Latvijas robežai, neviens no lieciniekiem nav varējis apstiprināt faktu, ka viņš (/pers. F/) būtu atradies notikuma vietā. Līdz ar ko pirmās instances tiesai nebija pamats atsaukties uz šo liecinieku liecībās norādītajiem faktiem kā viņa vainas pierādījumu. Vēl apsūdzētais norādījis, ka pretēji tiesas izdarītajiem secinājumiem, viņam nekad šifrētas telefonsarunas ar sievas mātes vīru /pers. D/ nav bijušas. Tās bijušas sadzīviska rakstura, ko apstiprinot arī lietā iegūto telefonsarunu atšifrējumi. Kā uzskata apsūdzētais, tad neviena no lietā esošajām telefonsarunām neapstiprina apsūdzības faktu, ka telefonsarunas notikušas starp organizētas grupas dalībniekiem par pienākumu sadali kopīgi veicamajam noziedzīgajam nodarījumam. Neviena no sarunām nenorāda, ka viņam būtu jāpiedalās preču pārvietošanā vai pēdu slēpšanā. Notikuma vietas apskate un izņemtie priekšmeti nepierādot viņa saistību ar inkriminēto noziedzīgu nodarījumu, jo notikuma vietā nav izņemti ne viņa pirkstu nospiedumi, ne apavu pēdas. Tā kā neesot piedalījies inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, tad apsūdzētais lūdzis apelācijas instances tiesu atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un taisīt jaunu viņu attaisnojošu spriedumu (lietas 3.sējums, 207.-208.lapa).

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis arī līdzapsūdzētais /pers. G/ apstrīdot savu notiesāšanu pēc būtības (lietas 3.sējums, 202.-204.lapa).

Lieta sakarā ar apsūdzēto iesniegtajām apelācijas sūdzībām skatīta apelācijas instances tiesā. Ar Vidzemes apgabaltiesas 2014. gada 4. novembra spriedumu Alūksnes rajona tiesas 2010. gada 5. oktobra spriedums atcelts daļā par apsūdzēto /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ darbību kvalifikāciju un noteikto sodu, par /pers. G/ notiesāšanu, par kaitējuma kompensācijas piedziņu, par automašīnas /TL marka/ konfiskāciju. Ar šo spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu pēc Krimināllikuma 191. panta otrās daļas (likuma redakcijā līdz 2013. gada 1. aprīlim) un sodīts ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem sešiem mēnešiem bez mantas konfiskācijas. /pers. D/ piemērotais drošības līdzeklis apcietinājums atstāts negrozīts. /pers. E/ atzīta par vainīgu pēc Krimināllikuma 191. panta otrās daļas (likuma redakcijā līdz 2013. gada 1. aprīlim) un sodīta ar piespiedu darbu uz 240 stundām bez mantas konfiskācijas. /pers. F/ atzīts par vainīgu pēc Krimināllikuma 191 panta otrās daļas (likuma redakcijā līdz 2013. gada 1. aprīlim) un sodīts ar piespiedu darbu uz 240 stundām bez mantas konfiskācijas. /pers. G/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 190. panta ceturtās daļas atzīts par nevainīgu un attaisnots. Ar šo spriedumu atcelts /pers. G/ mantai uzliktais arests. Solidāri no /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ valsts labā piedzīti 60 483,65 EUR jeb 42 508,15 Ls. Automašīna /TL marka/ atdota īpašniecei /pers. U/. Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstāts negrozīts.

Par šādu apelācijas instances tiesas spriedumu kasācijas protestu iesniedza Vidzemes tiesas apgabala prokuratūras prokurore S.Pizele.

Ar Augstākās tiesas 2015. gada 28. aprīļa lēmumu Vidzemes apgabaltiesas 2014. gada 4. novembra sprieduma atcelts daļā par /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ atzīšanu par vainīgiem un notiesāšanu pēc Krimināllikuma 191. panta otrās daļas (likuma redakcijā līdz 2013. gada 1. aprīlim), par 60 233,65 EUR solidāro piedziņu valsts labā no /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/, un lieta atceltajā daļā nosūtīta jaunai izskatīšanai Vidzemes apgabaltiesā. Pārējā daļā Vidzemes apgabaltiesas sprieduma atstāts negrozīts.

Apelācijas instances tiesā, iztiesājot lietu robežās, kādas noteikusi Augstākā tiesa ar 2015.gada 28.aprīļa lēmumu, prokurors lūdza Vidzemes apgabaltiesu saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 461.pantu un 462.panta pirmo daļu grozīt apsūdzētajiem /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ apsūdzību no Krimināllikuma 191.panta otrās daļas (likuma redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim) uz Krimināllikuma 15.panta ceturto daļu un 191.panta otro daļu (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam), atzīstot, ka /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja muitošanai pakļauto preču pārvadāšanas mēģinājumu Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas. Ņemot vērā grozīto apsūdzību, prokurors lūdza apelācijas instances tiesu atcelt Alūksnes rajona tiesas 2010. gada 5. oktobra spriedumu daļā par /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ atzīšanu par vainīgiem un sodīšanu pēc Krimināllikuma 190.panta ceturtās daļas (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) un daļā par 42508,15 LVL (60483,65 EUR) solidāro piedziņu valsts labā. Prokurors lūdza atceltajā daļā taisīt jaunu spriedumu, ar kuru atzīt apsūdzētos par vainīgiem Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt /pers. D/ ar brīvības atņemšanas sodu uz diviem gadiem diviem mēnešiem bez mantas konfiskācijas, /pers. E/ sodīt ar piespiedu darbu uz 220 stundām, bet /pers. F/ - ar piespiedu darbu uz 200 stundām, apmierinot VID pieteikto kaitējuma kompensāciju 60233,55 EUR apmērā.

Saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 465.panta pirmās daļas 2.punktu un $1.^{1}$ daļu apelācijas instances tiesā lieta tika iztiesāta apsūdzētā /pers. D/ prombūtnē (in absentia), jo apsūdzētais atrodas ārvalstī –Krievijas Federācijā, un viņa ierašanos tiesā nebija iespējams nodrošināt. /pers. D/ par tiesas sēdes vietu un laiku tika paziņots saskaņā ar "Līgumu par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civilajās, ģimenes un krimināllietās starp Latviju un Krieviju", nosūtot tiesas pavēsti un prokurora iesniegto grozītās apsūdzības tulkojumu uz viņa deklarēto dzīvesvietu Krievijas Federācijā (lietas 5.sējums, 143.149.lapa). Vidzemes apgabaltiesas nosūtīto tiesas pavēsti un grozītās apsūdzības tulkojumu /per.D/ ir saņēmis, ko apstiprina no Krievijas Federācijas Tieslietu ministrijas atpakaļ atsūtītais /pers. D/ paraksts (lietas 5.sējums, 164.-168.lapa), taču uz tiesas sēdi apsūdzētais neieradās un tiesai neziņoja savas neierašanās attaisnojošus iemeslus. Apsūdzētā aizstāvis G.Sīmanis un apsūdzētā sieva- līdzapsūdzētā /pers. E/ apelācijas instances tiesai norādīja, ka apsūdzētais /pers. D/ pēc pirmās instances tiesas notiesājošā sprieduma Latvijā nav bijis un viņiem norādījis, ka uz tiesas sēdēm neplāno ierasties. Apstākļos, kad apsūdzētā, kurš atrodas ārvalstīs, ierašanos uz tiesas sēdi nav iespējams nodrošināt, lietā nav ziņas, ka pret /pers. D/ būtu uzsākta izdošana kādas citas lietas sakarā, tad Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka atbilstoši Krimināļprocesa likuma 465.panta pirmās daļas 2.punktam krimināllietu apelācijas instances tiesā var iztiesāt apsūdzētā /pers. D/ prombūtnē (in absentia), piedaloties apsūdzētā aizstāvim G.Sīmanim.

Apsūdzētais/pers. F/ apelācijas instances tiesas sēdē sevi par vainīgu grozītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 191.panta otrās daļas atzina pilnīgi. Liecināja, ka apsūdzētā /pers. E/ ir viņa sievasmāte, bet līdzapsūdzētais /pers. D/- sievasmātes vīrs. Apstiprināja, ka 2009.gada 14.jūnija naktī kopā ar /pers. E/ un /pers. D/ atradies notikuma vietā, jo viņam piezvanījis /pers. D/ un paziņojis, ka viņa automašīna ar preci pie robežas iestrēgusi. Lūdzis, lai viņš (/pers. F/) atnāk un palīdz izvilkt mašīnu. Piekritis un naktī kopā ar sievasmāti, kura tajā naktī bijusi viņa mājā, ieradies notikuma vietā. To, kur iet, zinājuši, jo tas neesot bijis tālu no viņa mājas. Turklāt mašīnu neesot bijis grūti atrast tāpēc, ka tā darbojusies un tai bijušas ieslēgtas gaismas. Ierodoties notikuma vietā, redzējis, ka iestrēgusi /TL marka/automašīna zaļā krāsā. Mēģinājuši ar /pers. E/ mašīnu izstumt. To, kas atradies mašīnā, nav zinājis, jo mašīnā neesot iekāpis, tās bagāžnieks bijis ciet. Taču pieļauj, ka tajā atradušās apsūdzībā norādītās cigaretes, jo /pers. D/ mēdzot iekļūt "dažādās situācijās", tāpēc arī /pers. D/ zvans naktī viņu neesot pārsteidzis. Tad, kā liecināja apsūdzētais, pēkšņi sākusies šaušana un kliegšana. Kāds licis gulties. Tā kā nav bijis pārliecināts, kas ir personas, kuras šauj, tad nobijies un no notikuma vietas kopā ar /pers. E/ aizbēguši. /pers. D/ palicis notikuma vietā, kur ticis aizturēts.

Apelācijas instances tiesā apsūdzētā /pers. E/ atzina, ka ir apsūdzībā norādītajā vietā un laikā bijusi notikuma vietā, taču izmantoja savas Kriminālprocesa likuma 503.pantā garantētās tiesības neliecināt un atteicās atbildēt uz pārējo procesa dalībnieku uzdotajiem jautājumiem.

Apsvērusi apelācijas sūdzībās minētos motīvus, uzklausījusi apsūdzēto /pers. F/, viņa aizstāvi S.Vārpiņu, apsūdzēto /pers. E/, /pers. D/ aizstāvi G.Sīmani, pārbaudījusi pierādījumus lietā, kā arī uzklausījusi prokurora viedokli, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka Alūksnes rajona tiesas 2010. gada 5. oktobra spriedums ir atceļams daļā par /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ atzīšanu par vainīgiem un sodīšanu pēc Krimināllikuma 190.panta ceturtās daļas (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) un daļā par 42508,15 LVL (60483,65 EUR) solidāro piedziņu valsts labā. Atceltajā daļā taisāms jauns spriedums, bet pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums kā tiesisks un pamatots ir atstājams negrozīts.

Izvērtējusi apelācijas instances tiesā apsūdzētajiem /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ grozītās apsūdzības tekstu, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzības grozīšana apelācijas instances tiesā atbilst Kriminālprocesa likuma 462.panta nosacījumiem, jo tiesa konstatē, ka visiem trim apsūdzētajiem sākotnējā apsūdzība tiek grozīta uz vieglāku (no pabeigta smaga nozieguma izdarīšanas uz smaga nozieguma mēģinājumu), mainoties uz vieglākiem noziedzīgā nodarījuma faktiskiem apstākļiem. Apelācijas instances tiesā grozītā apsūdzība un tās tulkojums /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/, kā arī viņu aizstāvjiem un cietušajam tika izsniegta savlaicīgi- vienpadsmit mēnešus pirms tiesas sēdes, nosūtot to pa pastu (lietas 5.sējums, 142.-148.lapa). Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka konkrētajos apstākļos apsūdzības grozīšana apelācijas instances tiesā ir notikusi savlaicīgi un tā nepasliktina apsūdzēto stāvokli, jo noziedzīgā nodarījuma faktisko apstākļu izklāsts apsūdzībā nav papildināts (iekļaujot tādus faktiskos apstākļus, kādi nebija norādīti iepriekšējā apsūdzībā), bet gan samazināts. Turklāt par noziedzīgā nodarījuma faktiskiem apstākļiem, kuri iekļauti grozītajā apsūdzībā, visi apsūdzētie liecības snieguši gan pirmstiesas kriminālprocesā, gan pirmās instances un apelācijas instances tiesā. Minēto apstākļu dēļ Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka prokurors, grozot apelācijas instances tiesā /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ apsūdzību, ir rīkojies atbilstoši Kriminālprocesa likuma normu prasībām, ievērojot Kriminālprocesa likuma 20., 71.un 72.pantā garantētās apsūdzēto tiesības.

Iztiesājot lietu apelācijas kārtībā, Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja muitošanai pakļauto preču pārvadāšanas mēģinājumu Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas, un proti:

2009. gada 14. jūnijā plkst. 02.12 Alūksnes novadā, Pededzes pagastā pēc tam, kad pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotas personas pāri Latvijas Republikas muitas robežai starp orientieriem A7 un A8, apejot muitas kontroli, bija pārvietojušas cigaretes, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās kopīgi aiznesa prom no Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas valsts robežas cigarešu kastes, kurās atradās:

- 40000 cigaretes "More" (muitas vērtība 12,52 EUR (8,80 LVL)/1000 gab.);
- 100000 cigaretes "Maksim" (muitas vērtība 12,52 EUR (8,80 LVL)/1000 gab.);
- 110000 cigaretes "Optima" (muitas vērtība 12,52 EUR (8,80 LVL)/1000 gab.);
- 210000 cigaretes "Bond" (muitas vērtība 21,06 EUR (14,80 LVL)/1000 gab.);
- 10000 cigaretes "Chesterfield" (muitas vērtība 31,59 EUR (22,20 LVL)/1000 gab.);
- 100000 cigaretes "Winston" (muitas vērtība 31,59 EUR (22,20 LVL)/1000 gab.);
- 30000 cigaretes "L&M" (muitas vērtība 31,59 EUR (22,20 LVL)/1000 gab.),tas ir, pavisam kopā 600000 cigaretes ar Krievijas Federācijas akcīzes markām (Kombinētās nomenklatūras kods EC 2402 20 90) ar kopējo muitas vērtību 11974,89 EUR (8416 LVL); kā arī 31,2 kg lietotu drēbju (Kombinētās nomenklatūras kods EC 6309 00 00, muitas vērtība 0,90 EUR (0,63 LVL/kg) ar kopējo muitas vērtību 29,97 EUR (19,66 LVL), no kurām 31 cigarešu kasti iekrāva /pers. D/ lietošanā esošajā automašīnā /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Savu nodomu norādītās muitošanai pakļautās preces pārvadāt Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ līdz galam izdarīt neizdevās no viņu gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo plkst. 03.20 Alūksnes novadā, Pededzes pagastā starp orientieriem A7 un A8, 65 m attālumā no Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas valsts robežas, /pers. D/ tika aizturēts noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā pie automašīnas /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, kurā bija iekrautas pāri Latvijas Republikas muitas robežai nelikumīgi pārvietotās cigaretes, bet /pers. E/ un /pers. F/ izdevās no notikuma vietas aizbēgt.

Apsūdzēto/pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ rīcības rezultātā tika nodarīts būtisks kaitējums valsts budžetam, jo netika samaksāti nodokļi ievērojamā apmērā- muitas nodoklis 6899,02 EUR (4848,66 LVL), akcīzes nodoklis 41004,32 EUR (28818 LVL) un pievienotās vērtības nodoklis (PVN) 12579,88 EUR (8841,19 LVL), tas ir, nodokļi 60483,65 EUR (42508,14 LVL) kopsummā.

Ar šādu savu rīcību /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ izdarīja Krimināllikuma 15. panta ceturtajā daļā un 191. panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013. gada 31. martam) paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzēto vaina šādā apsūdzības apjomā ir pierādīta pilnībā ne tikai ar lietā iegūtiem rakstveida pierādījumiem un liecinieku /pers. M/, /pers. O/, /pers. N/, /pers. P/ un /pers. R/ liecībās norādītajiem faktiem, bet arī ar pašu apsūdzēto pirmstiesas kriminālprocesā un tiesā sniegtajām liecībām.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka ar notikuma vietas apskates protokolā fiksētajām ziņām ir pierādīts fakts, ka 2009.gada naktī uz 14 jūniju Latvijas Republikas muitas teritorijā Alūksnes novadā, Pededzes pagastā starp orientieriem A7 un A8, 15 m attālumā no Krievijas Federācijas, uz taciņas atrodas 17 melnā polietilēna plēvē iesaiņotas kastes un 2 caurspīdīgi maisi ar drēbēm, blakus kuriem atrodas 60 gludi rullīši- trīši baltā krāsā ar metāla fragmentu un pudele ar caurspīdīgu šķidrumu. 65 m attālumā no robežgrāvja ar Krievijas Federāciju atrodas 12 melnā polietilēna plēvē iesaiņotas kastes, bet 2m tālāk no tām atrodas automašīna /TL marka/ ar Lietuvas Republikas valsts numuru /reģistrācijas numurs/. Automašīnas durvis ir vaļā un tās salonā atrodas 31 melnā polietilēna plēvē iepakota kaste, kuras apsietas ar baltas krāsas šņori (lietas 1.sējums, 5.- 11.lapa).

No izņemto mantu apskates protokolā fiksētā redzams, ka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā kopumā izņemtajās 60 kastēs, kuras iepakotas melnos polietilēna maisos un apsietas ar baltu šņori, atrodas apsūdzībā norādītās 600000 cigaretes, kā arī maisos atrodas 31,2 kg lietotas drēbes (lietas 1.sējums, 12.-14.lapa).

Uzņēmuma Philip Morris Polska veiktajā cigarešu paraugu ekspertīzes atzinumā konstatēts, ka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā izņemtie cigarešu Bond Street Light King Size Round Corner Box paraugi ir oriģināli, ražoti ar uzņēmumu Philip Morris saistītajā uzņēmumā ZAO Philip

Morris Izhora tā fabrikā Lomonosova apgabalā, Krievijā, 2009.gada aprīlī. Izņemto cigarešu Optima King Size Flip-Top Box paraugi ir oriģināli, ražoti uzņēmumā Philip Morris Kuban fabrikā Krasnodarā, Krievijā, 2009.gada maijā. Arī izņemtie L&M Full Flavor King Size Round Corner Box paraugi ir oriģināli, ražoti uzņēmumā ZAO Philip Morris Izhora tā fabrikā Lomonosova apgabalā, Krievijā, 2009.gada aprīlī. Tāpat arī notikuma vietā izņemtie Chesterfield Classic Blue King Size Flip-Top Box paraugi ir oriģināli, ražoti uzņēmumā ZAO Philip Morris Izhora tā fabrikā Lomonosova apgabalā, Krievijā, 2009.gada maijā. Pamatojoties uz iepakojumu marķējumiem, konstatēts, ka visi produkti domāti pārdošanai Krievijas pašmāju tirgū (lietas 1.sējums, 23.-27.lapa).

Uzņēmuma Imperial Tobaccop Ltd. sniegtajā atzinumā par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā izņemtajām cigaretēm Maksim konstatēts, ka izņemtais produkts ir oriģināls, ražots uzņēmuma fabrikā Volgogradā 2009.gada martā un paredzēts Krievijas pašmāju tirgum (lietas 1.sējums, 19.-22.,30.-31.lapa).

Savukārt SIA "JTI Merketing and Sales" sniegtajā atzinumā konstatēts, ka notikuma vietā izņemtās cigaretes More Lights ir autentisks JTI produkts, kas ražots vietējam Krievijas tirgum rūpnīcā "Petro", St.Pēterburgā, 2009.gada 4.jūnijā. Arī izņemtās cigaretes Winston Lights ir autentisks uzņēmuma produkts, kas ražots Krievijas tirgum tajā pat rūpnīcā, tikai 2009.gada 19.aprīlī (lietas 1.sējums, 29.lapa).

Izvērtējusi notikuma vietas apskates protokolā fiksētās ziņas un cigarešu ražotāju sniegtos atzinumus par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā izņemtajām 600000 cigaretēm, apelācijas instances tiesa atzīst, ka tā kā cigaretes, kuras bija ražotas Krievijā un paredzētas Krievijas tirgum, tika izņemtas Latvijas Republikas muitas teritorijā tiešā Krievijas Federācijas robežas tuvumā, tad šo akcīzes preču pārvietošana pāri robežai un Latvijas Republikas muitas teritorijā bija pakļauta tobrīd spēkā esošajām Muitas kodeksa un 2003.gada 30.oktobra likuma "Par akcīzes nodokli" normu prasībām, tas ir, lai šīs akcīzes preces likumīgi ievestu un pārvietotu Latvijas Republikas muitas teritorijā, bija nepieciešams saņemt kompetentu muitas iestāžu atļauju un nomaksāt likumos paredzētos nodokļus. Taču no lietas materiāliem redzams, ka šāda akcīzes preču pārvietošanas atļauja attiecībā uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā izņemtajām muitošanai pakļautām precēm nebija saņemta.

Mežā atrastās Krievijas tirgum paredzētās akcīzes preces, iesaiņotas 60 kastēs, tika pārvietotas pāri Krievijas- Latvijas robežai, izmantojot trosi un 60 trīšus, kuri atradās turpat blakus daļai no izņemtajām cigarešu kastēm, līdz ar ko ir pamats secināt, ka atrastās cigaretes pāri Latvijas Republikas muitas robežai bija pārvietotas, apejot muitas kontroli. Tiesa atzīst, ka jebkuram saprātīgam vērotājam no malas, atrodot šādu preci mežā abu valstu tiešā robežas tuvumā notikuma vietas apskates protokolā norādītajos apstākļos, bija nešaubīgi saprotams, ka preces Latvijas Republikas muitas teritorijā ievestas nelikumīgā veidā. Līdz ar ko jebkāda tālāka rīcība ar šīm precēm, ja tā nav saskaņota ar tiesībsargājošām institūcijām, ir atzīstama par prettiesisku un sodāmu.

Vidzemes apgabaltiesai nav pamats apšaubīt liecinieku -robežsargu /pers. M/, /pers. O/, /pers. N/, /pers. P/ un /pers. R/, liecībās norādītos faktus par to, ka 2009.gada 13.-14.jūnijā tika veikta pastiprināta robežas novērošana Alūksnes novada Pededzes pagastā, pie Stuborovas ciema, kad naktī plkst.3.20, apmēram 60m no robežas, Stuborovas ciema apvidū tika aizturēts /pers. D/ pie automašīnas /TL marka/ar Lietuvas valsts numura zīmi /reģistrācijas numurs/, kura bija piekrauta ar polietilēna maisos ietītām kastēm, kurās atradās Krievijas Federācijā ražotas cigaretes. Divas personas no notikuma vietas aizbēgušas prom. Netālu no automašīnas atradušās vēl vairākas polietilēna maisos ietītas kastes ar cigaretēm, kurām blakus atradušies 60 trīši (rullīši) ar āķīšiem, kā arī plastmasas pudele ar šķidrumu. Kopumā notikuma vietā tikušas izņemtas 60 polietilēna maisos ietītas kastes ar Krievijas Federācijā ražotām cigaretēm, kā arī divi maisi ar lietotām drēbēm.

Šādas konsekventas un detalizētas liecības par notikušā faktiskiem apstākļiem liecinieki snieguši gan pirmstiesas kriminālprocesā (lietas 1.sējums, 95.-96., 96.-99., 100.-101., 102.-103., 104.-105., 106.-107.lapa), gan pirmās instances tiesā (lietas 3.sējums, 135.-141.lapa). Tiesa konstatē, ka liecinieku liecībās norādītie fakti guvuši apstiprinājumu ar objektīviem pierādījumiem lietā- notikuma vietas apskates protokolā, automašīnas /TL marka/ apskates protokolā norādītajām ziņām, /pers. D/ aizturēšanas protokolā fiksēto /pers. D/ aizturēšanas vietu- Alūksnes rajona Pededzes pagasta Stuborova, 65m no Krievijas- Latvijas valsts robežas (lietas 2.sējums, 145.-146.lapa), kā arī uzņēmumu Philip Morris Polska, Imperial Tobaccop Ltd. un SIA "JTI Merketing and Sales" atzinumos secināto par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā izņemto cigarešu izcelsmi.

Lai gan apsūdzētais /pers. D/ pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesā, atzīstot faktu, ka atradies notikuma vietā, ko objektīvi apstiprina arī aizturēšanas protokolā fiksētās ziņas, noliedzis savu dalību noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, tomēr Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka /pers. D/ vaina spriedumā aprakstītajā apsūdzības apjomā Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta, ne tikai ar iepriekš spriedumā uzskaitītajiem objektīvajiem pierādījumiem un liecinieku /pers. M/, /pers. O/, /pers. N/, /pers. P/ un /pers. R/ liecībās norādītajām ziņām par faktiem, bet arī ar paša apsūdzētā /pers. D/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajām liecībām, fonoskopiskās ekspertīzes atzinumā secināto (lietas 1.sējums, 125.-170.lapa).

Izvērtējusi /pers. D/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības, kuras saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 3.punktu tika nolasītas apelācijas instances tiesā, Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka apsūdzētais nav atzinis savu vainu kontrabandā, par kuras izdarīšanu sākotnēji ticis turēts aizdomās un apsūdzēts, norādot, ka nezin, kurš un nav redzējis, kā kastes ar cigaretēm ir pārvietotas pāri Krievijas- Latvijas robežai. Taču /pers. D/ sniegtajās liecībās pēc būtības atzinis faktiskās darbības, kādas viņam inkriminētas apelācijas instances tiesā grozītajā un uzturētajā apsūdzībā. Apelācijas instances tiesa konstatē, ka /pers. D/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajās liecībās ir atzinis savu atrašanos noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā apsūdzībā norādītajā laikā, kur viņam lietošanā esošajā automašīnā /TL marka/bija iekrautas polietilēna maisos iepakotas, no Krievijas piegādātas kastes ar cigaretēm. Atzinis faktu, ka mēģinājis šo automašīnu no meža izbraukt, lai gan sapratis, ka tajā tiek nelikumīgi pārvadātas akcīzes preces-cigaretes. Atzinis, ka automašīnu ar preci no meža nav izbraucis, jo notikuma vietā liecinieku /pers. M/, /pers. O/, /pers. N/, /pers. P/ un /pers. R/ norādītajos apstākļos ticis aizturēts. Turklāt apsūdzētais savās liecībās atzinis, ka par notikušo nelikumīgo preču pārvietošanu Latvijas Republikas muitas teritorijā ir zinājusi arī viņa sieva /pers. E/ (lietas 2.sējums, 147.-149.,156.-157.,168.-169., 170., 173-177.lapa).

Lai gan apsūdzētais /pers. D/ pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesā (lietas 3.sējums, 135.-141.lapa) atzīstot faktu, ka atradies noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā, un pēc būtības atzīstot sprieduma aprakstošajā daļā viņam inkriminētās noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskās darbības, tomēr mēģinājis mazināt savu atbildību, liecinot, ka nav zinājis, ka piedalās noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, norādot, ka viņu nelikumīgajās darbībās iesaistījušas citas personas. Vidzemes apgabaltiesa šādus apsūdzētā apgalvojumus vērtē kā viņa aizstāvības versiju, lai tādā veidā izvairītos no krimināatbildības, jo tie nav guvuši apstiprinājumu ar citiem lietā iegūtiem pierādījumiem.

Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka /pers. D/ vainīgums inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam), ir pierādīts ne tikai ar liecinieku liecībām, bet arī līdzapsūdzēto /pers. F/ un /pers. E/ liecībām, telefonsarunu ierakstiem un fonoskopiskās ekspertīzes atzinumā konstatēto. Atbilstoši pierādījumos fiksētajam, tieši /pers. D/ bija apsūdzībā inkriminētā noziedzīgā nodarījuma iniciators un personu grupas vadītājs, saskaņā ar kura rīkojumiem noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā darbojās līdzapsūdzētie /pers. E/ un /pers. F/.

Lai gan /pers. D/ nekad nav liecinājis par /pers. E/ un /pers. F/ dalību noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, norādot uz citām personām, kuras bija noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā, tomēr, izvērtējusi visus lietā iegūtos pierādījumus, apelācijas instances tiesa konstatē, ka lietā ārpus saprātīgām šaubām ir pierādīts fakts, ka /pers. D/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /pers. E/ un /pers. F/ ir izdarījis Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Apelācijas instances tiesai nav pamats apšaubīt aculiecinieka /pers. N/ apgalvojumus par to, ka notikuma vietā bez /pers. D/ atradušās vēl divas personas, kuras no notikuma vietas ir aizbēgušas prom. Saskaņā ar liecinieka norādīto "… devāmies busiņa virzienā, dzirdējām vīriešu balsis un troksni, kā krauj kaut ko iekšā automašīnā. .. Personas, kuras automašīnā krāva iekšā kaut kādas lietas, runāja krievu valodā. Pielavoties pie busiņa, tas jau sāka kustību, bet tad iestiga. Citas personas sāka busiņu stumt. Pieņēmām lēmumu sākt aizturēšanu. Tajā brīdī busiņš sāka kustību un es izšāvu gaisā brīdinājuma šāvienu, pirms tam par to pabrīdinot. Es uzreiz skrēju pie automašīnas vadītāja un sāku viņu aizturēt. Mans kolēģis devās uz busiņa aizmuguri ar nolūku aizturēt pārējās personas, bet viņam tas neizdevās" (lietas 1.sējums, 102.-103.lapa).

Faktu par to, ka notikuma vietā bez aizturētā /pers. D/ atradušās vēl divas personas, kuras gan krāvušas polietilēna maisos iepakotās cigarešu kastes /TL marka/automašīnā, gan palīdzējušas izstumt automašīnu, kad tā iestigusi, savās liecībās apstiprinājis arī liecinieks /pers. O/, norādot, ka "…lavījāmies klāt busiņam, kurš atradās mežā netālu no valsts robežas. Dzirdējām vairāku personu balsis un to, kā viņi kaut ko krauj iekšā automašīnā. Pienākot tuvāk, redzēju,ka busiņu iedarbināja un sāka kustību, bet automašīna bija mazliet iesēdusies un buksēja. Pēc tam strauji turpināja kustību un mēs sākām aizturēšanu. Par cik automašīna sāka kustību, /pers. N/ izdarīja brīdinājuma šāvienu gaisā un sāka aizturēt automašīnas vadītāju. Es tajā brīdī skrēju uz automašīnas aizmuguri, jo tur atradās citas personas, kuras stūma iesēdušos automašīnu. Pēc /pers. N/brīdinājuma šāviena šīs personas bēga prom krūmos. Tad es pateicu, ka tiks pielietots ierocis un izšāvu brīdinājuma šāvienu gaisā. Personas ieskrēja krūmos, es skrēju līdzi, bet nevarēju saprast, uz kuru pusi tās aizskrēja" (lietas 1.sējums, 100.-101.lapa).

Izvērtējusi šādas konsekventas un detalizētas liecinieku liecības par notikušā faktiskajiem apstākļiem, kuras guvušas apstiprinājumu arī ar pārējiem lietā iegūtiem pierādījumiem, tostarp, apsūdzēto /pers. F/ un /pers. E/ apelācijas instances tiesā sniegtajām liecībām un fonoskopiskās ekspertīzes atzinumā konstatēto, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka liecinieku /pers. N/ un /pers. O/ liecībās norādītās divas personas, kuras aizbēga no noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietas, ir apsūdzētie /pers. E/ un /pers. F/.

Lai gan /pers. E/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajās liecībās, kuras saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 503.panta ceturto daļu un 501.panta 4.punktu tika nolasītas apelācijas instances tiesā, nav atzinusi faktu, ka 2009.gada naktī uz 14.jūniju atradusies noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā (lietas 2.sējums, 213.-215.lapa), un apelācijas instances tiesā izmantoja savas likumā garantētās tiesības neliecināt, atsakoties atbildēt arī uz procesa dalībnieku uzdotajiem jautājumiem, tomēr apsūdzētā atzina faktu, ka apsūdzībā norādītajā laikā viņa bijusi kopā ar /pers. F/ un /pers. D/ noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā.

Arī apsūdzētais /pers. F/ apelācijas instances tiesā apstiprināja faktu, ka 2009.gada naktī uz 14.jūniju viņš kopā ar sievasmāti /pers. E/ pēc /pers. D/ zvana ieradās notikuma vietā, kur kopīgiem spēkiem mēģinājuši izstumt /pers. D/ lietošanā esošo un mežā iestigušo automašīnu /TL marka/, kura bija piekrauta ar polietilēna maisos iesaiņotām cigarešu kastēm. Atbilstoši /pers. F/ liecinātajam, mežā bez viņa vēl atradušies /pers. D/ un /pers. E/. Visi kopīgiem spēkiem mēģinājuši pārkrāmēto un iestigušo mašīnu izstumt, lai varētu preci no robežas aizvest prom. Taču pēkšņi sākusies šaušana. Tā kā nav sapratis, kurš ir šāvējs un kāpēc tiek šauts, tad no notikuma vietas aizbēdzis prom. Arī /pers. E/ izdevies aizbēgt, taču /pers. D/ noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā ticis aizturēts.

Apelācijas instances tiesa, izvērtējusi fonoskopiskās ekspertīzes atzinumā konstatēto, secina, ka lietā ir objektīvi pierādīts fakts, ka 2009.gada naktī uz 14.jūniju plkst. 2.12 /pers. D/ ir zvanījis /pers. F/ un pavēlējis ierasties notikuma vietā, nenorādot konkrētu vietu un ierašanās iemeslu. Savukārt /pers. F/, nenoskaidrojot iemeslu, kura dēļ nepieciešams naktī ierasties mežā, ne arī vietu, kur precīzi ierasties, ir apsolījis nekavējoties ierasties. Turklāt sarunas laikā tieši apsūdzētais /pers. D/ ir norādījis /pers. F/, ka notikuma vietā jau atrodas /pers. E/ (lietas 1.sējums, 125.-170.lapa, konkrētās telefonsarunas atšifrējums 1.sējums, 161.lapa).

Izvērtējusi šādas apsūdzēto /pers. E/ un /pers. F/ apelācijas instances tiesā sniegtās liecības, kuras guvušas apstiprinājumu ne tikai ar liecinieku liecībās norādītajiem faktiem, bet arī ar objektīvu pierādījumu- fonoskopiskās ekspertīzes atzinumā konstatēto, ka telefonsarunā dzirdamās vīriešu balsis ar vislielāko ticamības pakāpi pieder /pers. D/ un /pers. F/, tad Vidzemes apgabaltiesa atzīst par pierādītu, ka /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja muitošanai pakļauto preču pārvadāšanas mēģinājumu Latvijas Republikas muitas teritorijā bez muitas iestāžu atļaujas.

Lai gan apsūdzētais /pers. F/ noliedza faktu, ka starp viņu, /pers. D/ un /pers. E/ bijusi iepriekšēja vienošanās par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, tomēr Vidzemes apgabaltiesa, pretēji apsūdzētā apgalvojumiem, atzīst, ka šāda vienošanās starp apsūdzētajiem ir pastāvējusi, ko apstiprina apsūdzēto saskaņotā rīcība un faktiskās darbības noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā un laikā- fakts, ka /pers. F/ 2009.gada naktī uz 14.jūniju, saņemot zvanu no /pers. D/, nekavējoties ierodas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā. Turklāt, lai gan telefonsarunā /pers. D/ nemin vietu mežā, kur viņš ar automašīnu /TL marka/ atrodas, kā arī nenorāda iemeslu, kura dēļ Meņšikovam būtu jāierodas mežā, /pers. F/ nekļūdīgi nakts vidū viņus ar /pers. E/ atrod, neskatoties uz to, ka atbilstoši liecinieku /pers. N/ un /pers. O/ liecībās norādītajam, automašīnai /TL marka/ nav bijis ieslēgts apgaismojums.

Apelācijas instances tiesa netic apsūdzētā /pers. F/ izteiktajiem apgalvojumiem, ka viņš nav piedalījies preču iekraušanā automašīnā /TL marka/, jo noziedzīgā nodarījuma aculiecinieki- robežsargi /pers. N/ un /pers. O/, pretēji apsūdzētā apgalvojumiem, viennozīmīgi ir norādījuši, ka tās pašas personas, kuras automašīnā iekrāva cigarešu kastes, minēto automašīnu arī ir mēģinājušas izstumt. Tāpēc apstākļos, kad apsūdzētais /pers. F/ ir atzinis automašīnas stumšanas faktu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā, tad tiesai nav pamats neticēt liecinieku liecībās norādītajam, ka apsūdzētie kopā mežā robežas tiešā tuvumā esošās cigarešu kastes iekrāva /pers. D/ lietošanā esošajā automašīnā /TL marka/ ar Lietuvas Republikas reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, kuras pēc tam mēģināja pārvadāt Latvijas Republikas muitas teritorijā.

Ievērojot to, ka apsūdzētie /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ apsūdzībā norādītajā vietā un laikā personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ir mēģinājuši pārvadāt Latvijas Republikas muitas teritorijā preces- Krievijas Federācijā ražotas cigaretes un lietotu apģērbu, attiecībā uz kurām visā lietas izmeklēšanas laikā nav varējuši uzrādīt Latvijas Republikas muitas iestāžu izsniegtu atļauju par preču pārvadāšanu Latvijas Republikas teritorijā, un noziedzīgo nodarījumu līdz galam viņiem neizdevās izdarīt no viņu gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo apsūdzētos noziedzīgā nodarījuma vietā pārsteidza robežsargi, tad Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzēto /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ noziedzīgā rīcība ir pareizi kvalificējama pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 191.panta otrās daļas (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam), un par izdarīto apsūdzētie ir sodāmi.

Nosakot soda veidu apsūdzētajiem, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otro daļu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgo personības.

Apsūdzētie/pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ atbilstoši Krimināllikuma 7. panta noteikumiem (likuma redakcijā līdz 2013. gada 31.martam) izdarījuši tīša smaga nozieguma mēģinājumu. Ar savu rīcību apdraudējuši tautsaimniecības intereses muitas darbības sfērā, radot būtisku kaitējumu valsts budžetam nenomaksāto nodokļu veidā.

Pie soda veida noteikšanas apsūdzētajiem /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā apsūdzēto personības, kuras raksturo fakts, ka apsūdzētie nav tiesāti (lietas 2.sējums, 129., 187., 210.lapa). Pēdējā gada laikā nav arī administratīvi sodīti (lietas 2.sējums, 130.-143., 188.-197. lapa).

Apsūdzētais/pers. D/ ir Krievijas Federācijas pilsonis, precējies, viņam nav apgādībā esošas personas, ir deklarētā dzīvesvieta Latvijā. No Alūksnes novada pašvaldības apsūdzētais tiek raksturots apmierinoši- kā persona, kura pagasta sabiedriskajā dzīvē nepiedalās (lietas 2. sējuma 144. lapa).

Apsūdzētā/pers. E/ ir Latvijas Republikas pilsone, precējusies ar apsūdzēto /pers. D/. Viņai nav apgādībā esošas personas. Ir deklarētā dzīvesvieta Alūksnes novada Pededzes pagastā. No Alūksnes novada pašvaldības apsūdzētā tiek raksturota pozitīvi (lietas 2. sējuma 198. lapa).

Apsūdzētais/pers. F/ ir Latvijas Republikas pilsonis, precējies, viņa apgādībā ir divi nepilngadīgi bērni (lietas 3.sējums, 118.lapa, 4.sējums, 41.lapa). No Alūksnes novada pašvaldības apsūdzētais tiek raksturots pozitīvi, kā persona, kura strādā un kuram ir labas attiecības ar kaimiņiem, kurš vienmēr ir pieklājīgs un izpalīdzīgs (lietas 2. sējuma 198. lapa). No Alūksnes novada Pededzes pagasta pašvaldības /pers. F/ tiek raksturots pozitīvi- kā korekta un pieklājīga persona (lietas 4.sējums, 39.lapa). No darba vietas SIA /Nosaukums C/ apsūdzētais tiek raksturots pozitīvi- kā darbinieks, kurš savus darba pienākumus veic apzinīgi un ar lielu atbildības sajūtu (lietas 2.sējums, 200.lapa).

Novērtējusi visas augstāk norādītās ziņas, kas raksturo apsūdzēto /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, raksturu un radīto kaitējumu, katra apsūdzētā lomu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, apsūdzēto personības, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētajam /pers. D/ kā noziedzīgā nodarījuma iniciatoram un personai, kurai bija vislielākā loma noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, ir nosakāms Krimināllikuma 191.panta otrajā daļā paredzētais sods brīvības atņemšanas veidā, savukārt apsūdzētajiem /pers. E/ un /pers. F/, kuri noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā iesaistījās pēc tuva cilvēka (/pers. D/) lūguma un kuru kā izpildītāju loma ir salīdzinoši neliela, nosakāms panta sankcijā paredzētais sods piespiedu darba veidā. Apelācijas instances tiesa, izvērtējot /pers. D/ lomu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, atzīst, ka tikai sods brīvības atņemšanas veidā visefektīvāk sasniegs Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķi.

Nosakot soda mēru saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešo daļu, Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā apsūdzēto atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Vidzemes apgabaltiesa apsūdzēto /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ faktisko darbību atzīšanu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta otrajā daļā, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu atzīst par atbildību mīkstinošu apstākli.

Lai gan apsūdzētais /pers. F/ 2014.gada 4.novembrī ir atlīdzinājis valsts budžetā 250 EUR – daļu no Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk-VID) lietā pieteiktās un uzturētās kaitējuma kompensācijas, ko apstiprina SEB bankas izsniegts kases ieņēmumu orderis Nr.1322 (lietas 4.sējums, 42.lapa), tomēr apelācijas instances tiesa šo daļējo kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu neatzīst par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli, jo /pers. F/ ir atlīdzinājis tikai nelielu daļu no kaitējuma kompensācijas, turklāt pēc 2014.gada 4.novembrī veiktā maksājuma kaitējuma atlīdzināšanu nav turpinājis.

Līdz ar to Vidzemes apgabaltiesa nekādus citus apsūdzēto atbildību mīkstinošus apstākļus nekonstatē.

Apelācijas instances tiesa apsūdzēto rīcībā nekonstatē arī nekādus Krimināllikuma 48.pantā paredzētos atbildību pastiprinošus apstākļus.

Ievērojot to, ka apsūdzētie noziedzīgo nodarījumu izdarīja 2009.gada naktī uz 14.jūniju, bet 2013.gada 1.aprīlī spēkā stājās grozījumi Krimināllikumā, ar kuriem būtiski samazināts Krimināllikuma 191.panta otrās daļas sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods, tad Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka, nosakot soda mēru /pers. D/, ir ņemami vērā 2012.gada 13.decembra likuma "Grozījumi Krimināllikumā", kas stājās spēkā 2013.gada 1.aprīlī, Pārejas noteikumu 4.punkta un 6.punkta nosacījumi, atbilstoši kuriem "personas, kuras noziedzīgo nodarījumu izdarījušas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, sodāmas saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā, ņemot vērā, ka maksimālais soda apmērs vai laiks nedrīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds Krimināllikumā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu ir paredzēts pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas", turklāt "ja par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa to ņem vērā, nosakot brīvības atņemšanas sodu".

Tā kā Vidzemes apgabaltiesa visu apsūdzēto rīcībā konstatē vienu atbildību mīkstinošu apstākli, bet atbildību pastiprinošus apstākļus nekonstatē, attiecībā uz /pers. D/ nosakāmā soda mēru ir ņemami vērā arī iepriekš norādītie 2012.gada 13.decembra likuma "Grozījumi Krimināllikumā", kas stājās spēkā 2013.gada 1.aprīlī, Pārejas noteikumu 4.punkta un 6.punkta nosacījumi, tad Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka /pers. D/ par Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir sodāms ar panta sankcijā paredzēto sodu- brīvības atņemšanas veidā uz 2 gadiem, /pers. E/ sodāma ar panta sankcijā paredzēto piespiedu darbu uz 200 stundām, savukārt apsūdzētais /pers. F/ sodāms ar piespiedu darbu uz 200 stundām.

Izvērtējot katram apsūdzētajam nosakāmā soda mēru, Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka pēc pirmās instances tiesas sprieduma pasludināšanas 2010.gada 5.oktobrī līdz apelācijas instances tiesas nolēmumam attiecībā uz /pers. E/ un /pers. F/ ir pieļauts Kriminālprocesa likuma 14.panta pārkāpums- pārkāptas apsūdzēto tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 14. panta pirmajā daļā noteikto, ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas. Arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencijas 6. panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam ir tiesības […] uz taisnīgu un atklātu lietas savlaicīgu izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā ar likumu noteiktā tiesā.

Ievērojot to, ka kriminālprocess sakarā uz apsūdzēto iesniegtajām apelācijas sūdzībām par pirmās instances tiesas spriedumu pārsūdzības instancēs atrodas jau no 2010. gada 16.novembra (lietas 3.sējums, 211.lapa), tas ir, vairāk kā septiņus gadus, tad Vidzemes apgabaltiesa secina, ka šis laiks nav atzīstams par saprātīgu termiņu Kriminālprocesa likuma 14. panta izpratnē. Tāpēc, lai panāktu taisnīgu krimināltiesisko attiecību noregulējumu kriminālprocesā, Vidzemes apgabaltiesa atzīst par nepieciešamu saskaņā ar Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1. punktu apsūdzētajiem /pers. E/ un /pers. F/ noteikto pamatsodu pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 191.panta otrās daļas (likuma redakcijā līdz 2013. gada 31. martam) mīkstināt- sodot apsūdzētos par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ar piespiedu darbu uz 180 stundām.

Attiecībā uz apsūdzēto /pers. D/ Vidzemes apgabaltiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma 14.panta pārkāpumu, jo tieši viņš vainojams lietas iztiesāšanas ilgumā apelācijas instances tiesā, tā kā neieradās uz apelācijas instances tiesas sēdēm, pārkāpjot viņam piemēroto drošības līdzekli- nodošanu policijas uzraudzībā, kā rezultātā drošības līdzeklis tika grozīts uz apcietinājumu, izsludinot viņa meklēšanu (lietas 3.sējums, 262., 276., 288.lapa, 4.sējums 9. lapa, 5.sējums, 81., 91.-101., 131., 151., 164.-168., 175.lapa).

Cietušais VID apelācijas instances tiesā uzturēja kaitējuma kompensāciju 60483,65 EUR apmērā, ko sastāda muitas nodoklis 6899,02 EUR, akcīzes nodoklis 41004,32 EUR un pievienotās vērtības nodoklis 12579,88 EUR, lūdzot šo summu valstij nenomaksāto nodokļu apmērā piedzīt solidāri no apsūdzētajiem.

Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka, neskatoties uz to, ka apsūdzētie ir vainojami nelikumīgā muitošanai pakļauto preču pārvadāšanas mēģinājumā, turklāt noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā nelikumīgā prece tika izņemta, VID valsts labā pieteiktā kaitējuma kompensācija ir pamatota un apmierināma 60233,65 EUR apmērā.

Tiesa konstatē, ka VID kaitējuma kompensācijas pieteikumu valsts interesēs iesniedzis atbilstoši Kriminālprocesa likuma 350. un 351.panta nosacījumiem, jo saskaņā ar 1992.gada 12.oktobra Eiropas Padomes Regulas Nr.2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (turpmāk- Regula) 202.panta noteikumiem muitas parāds rodas ikvienai personai, kura turējusi pretlikumīgi Kopienas muitas teritorijā ievestās ar ievedmuitas nodokli apliekamās preces un apzinājusies, vai kurai preču saņemšanas vai iegūšanas brīdī būtu bijis jāapzinās, ka tās ievestas nelikumīgi. Turklāt saskaņā ar Regulas 205.panta otro daļu "parāds rodas brīdī, kad preces tiek pirmoreiz izmantotas citādi, nekā nosaka spēkā esošie tiesību akti". Ievērojot to, ka tiesa apsūdzētos /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ atzīst par vainīgiem Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kur paredzēta krimināatbildība par nelikumīgām darbībām ar muitošanai pakļautajām precēm, tad atbilstoši Regulas

233.panta otrajā daļā noteiktajam "aizturēšanas un konfiskācijas gadījumā muitas parāds netiek uzskatīts par dzēstu, ja saskaņā ar dalībvalsts krimināltiesību normām muitas nodokļi var būt par pamatu sodu noteikšanai vai muitas parāds ir pamats kriminālvajāšanai"(http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A31992R2913).

Šādos apstākļos apelācijas instances tiesa atzīst, ka cietušā valsts interesēs pieteiktā kaitējuma kompensācija ir pamatota un apmierināma. Ņemot vērā to, ka apsūdzētais /pers. F/ 2014.gada 4.novembrī ir daļēji atlīdzinājis kaitējuma kompensāciju, iemaksājot valsts budžetā 250 EUR, ko apstiprina SEB bankas izsniegts kases ieņēmumu orderis Nr.1322 (lietas 4.sējums, 42.lapa), tad Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka VID pieteiktā kaitējuma kompensācija ir samazināma par /pers. F/ atlīdzināto summu. Tādejādi Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 353.panta pirmās daļas 1.punktu no apsūdzētajiem /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ solidāri par labu valstij piedzenami 60233,65 EUR.

Ievērojot minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563., 564. un 565. pantu, Vidzemes apgabaltiesa

nosprieda:

Atcelt Alūksnes rajona tiesas 2010. gada 5. oktobra spriedumu daļā par /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ atzīšanu par vainīgiem un sodīšanu pēc Krimināllikuma 190.panta ceturtās daļas (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam), un daļā par 42508,15 LVL (60483,65 EUR) solidāro piedziņu valsts labā.

Atzīt /pers. D/ par vainīgu Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda termiņā /pers. D/ ieskaitīt apcietinājumu no 2009.gada 14.jūnija līdz 2010.gada 14.maijam.

Atstāt negrozītu /pers. D/ piemēroto drošības līdzekli- apcietinājumu.

Atzīt /pers. E/par vainīgu Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, ar piespiedu darbu uz 180 stundām.

Atzīt /pers. F/ par vainīgu Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 191.panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, ar piespiedu darbu uz 180 stundām.

Atcelt /pers. E/ un /pers. F/ piemērotos drošības līdzekļus- nodošanu policijas uzraudzībā, uzturēšanās noteiktā dzīvesvietā un aizliegumu izbraukt no valsts.

Piedzīt solidāri no /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ valsts labā 60233,65 EUR.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574. vai 575. pantā norādīto iemeslu dēļ, 10 dienu laikā pēc pilna nolēmuma pieejamības dienas iesniedzot kasācijas sūdzību (kasācijas protestu) Vidzemes apgabaltiesā.

Pilns spriedums tiks sagatavots un tas būs pieejams Vidzemes apgabaltiesas kancelejā 2017. gada 7.novembrī pēc pulksten 15.00.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 568.panta trešo daļu noteikts jauns pilna sprieduma pieejamības laiks - 2017.gada 12.decembrī pēc plkst.15.00.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja E.Driba

Tiesnese G.G.Kukaine

Tiesnesis M.Lapiņš